

Музыка және өнер мектептерінің халық аспаптар бөлімінің
4-5 сынып домбырашылары мен дәстүрлі әншілер
оқушылары арасындағы этносольфеджио және қазақ музыка әдебиеті
пәндері бойынша аймақтық олимпиада
ЕРЕЖЕСІ

Өтетін орны: Астана қ., №1 Балалар музыка мектебі.

Өтетін күні мен уақыты: 14 наурыз 2025 ж ,

сағ 9.00-этносольфеджио, 11.00-қазақ музыка әдебиеті.

Ұйымдастырушылар: Астана қаласының Білім басқармасы, Білім беруді жаңғырту орталығы, №1 Балалар музыка мектебі.

Мақсаты: қазақтың дәстүрлі өнеріне деген сүйіспеншілікті дамыту, сақтап қалу және әрі қарай дамыту, жалпы мәдениетті қалыптастыру.

Міндеті:

- оқушылардың ойлау, есту, есте сақтау қабілетін дамыту;
- халық-кәсіби музыкасының көрнекті заманауи орындаушыларын кеңінен танытып, жыр, дәстүрлі ән және күй өнерін насихаттау;
- музыка теориясы педагогтардың этносольфеджио және қазақ музыка әдебиеті пәндері бойынша кәсіби деңгейде педагогикалық тәжірибе алмасу.

Өткізу шарттары: Олимпиадаға халық аспаптар бөлімінің 4-5 сынып домбырашылары және дәстүрлі әншілер оқушылары қатыса алады.

Олимпиадаға қатысу үшін 2025 жылғы 7 наурызға дейін өтінім жасау қажет. Қатысушы бір немесе екі номинацияға қатыса алады.

Олимпиада екі номинация бойынша өткізіледі:

- ЭТНОСОЛЬФЕДЖИО
- ҚАЗАҚ МУЗЫКА ӘДЕБИЕТІ

ЭТНОСОЛЬФЕДЖИО ТАЛАПТАРЫ:

Домбырашыларға қойылатын талаптар:

I тур: Күйді тыңдап тест арқылы талдау және нотаға түсіру.

II тур: Берілген әнді сөзімен орындау. /10 ән беріледі/

III тур: Берілген күйге импровизация жасап орындау.

Дәстүрлі әншілерге қойылатын талаптар:

I тур: Ән үзіндісін тыңдап тест арқылы әнді талдау және қателерді түзету.

II тур: Берілген әнді сөзімен орындау. /10 ән беріледі/

III тур: «Өзім туралы ән» атты автопортрет құрастырып орындау.

II турда орындайтын әндер тізімі:

Г.Омарова.Этносольфеджио.Ноталық оқулығы.

- 1.Бесік жыры №4
- 2.Бесік жыры №9
3. Бесік жыры №10
4. Бесік жыры №12
5. Сыңсу №44
5. Жар-Жар №47
6. Жар-Жар №49
7. Беташар №61
8. Тойбастар №71
9. Жарапазан №90
- 10.Жарапазан №93

ҚАЗАҚ МУЗЫКА ӘДЕБИЕТІ ТАЛАПТАРЫ:

I. Презентация тақырыптары:

- 1) Жауһарлы жырдың тұлғалы перзенті Алмас Алматов
- 2) Сарыарқа үнінің саңлағы Қайрат Байбосынов
- 3) Күй өнерінің хас шебері Сержан Шәкірат

Бағалау критерийлері: барлық жұмыстар 10 ұпайлық шкаламен бағаланады. Презентациядағы слайдтар саны 12-20 дейін. Бірінші слайдта тақырыбы, оқушының аты-жөні, жетекшісінің аты-жөні, оқу орнының атауы жазылады. Соңғы слайдта - ақпарат көздерінің тізімі беріледі.Презентацияда мәтіндік және иллюстрациялық материалдар кезекпен орналасады. Қорғау кезінде қатысушының тіл еркіндігі бағаланады, яғни слайдтағы мәтінді оқып қана қоймай мазмұнын өз сөзімен жеткізе білуі тиіс. Музыкалық үзінділерді өз аспабында немесе дауыспен орындағаны үшін қосымша ұпай беріледі. Әр қатысушыға регламент 5-7 минут бөлінеді

II.Музыкалық викторина. Осы тізімдегі 20 номер орындалады.

Құрманғазы күйлері: 1. Ақсақ киік; 2. Алатау; 3. Аман бол шешем, аман бол; 4. Байжұма; 5. Бозшолақ (1-түрі); 6. Көбік шашқан; 7. Кішкентай;

Тәттімбеттің күйлері: 8. Азаматқожа; 9. Бестөре (2-түрі); 10. Көкейкесті;

11. Саржайлау (2-түрі); 12. Сылқылдақ; 13. Секіртпе; 14. Қосбасар (5-түрі);

Қазанғаптың күйлері: 15.Құс қайтару; 16. Жем суының тасқыны; 17. Жұртта қалған;

18. Кәрі Ақжелең; 19. Көкіл; 20. Күй шақырғыш Ақжелең.

Тізімдегі барлық күйлер "Қазақтың дәстүрлі 1000 күйі" антологиясынан алынған.

III. Құрманғазы,Тәттімбет, Қазанғап өмірі мен шығармашылығы бойынша 15 сұрақтық интеллектуалды ойын «Пликерс».

Тест сұрақтарында қолданылатын әдебиеттер:

- 1) Жұбанов А., Ғасырлар пернесі: Қазақтың халық сазгерлерінің өмірі мен шығармашылығы туралы очерктер. - Алматы: Дайк-Пресс, 2002., 328 б.

2) Қазақ музыкасының тарихы: 2 т. (Құрманғазы ат. Алматы консерваториясы). Т. I: Қазақ халқының дәстүрлі музыкасы: әншілік және аспаптық / Жауапты ред. Т. Джумалиева, А. Темирбекова - Алматы: Ғылым, 2000., 424 б.

Олимпиада әділқазылары ұйымдастырушылардың тағайындалуы бойынша ҚазҰӨУ профессорлары, аға оқытушылары, музыка және өнер мектептерінің педагогтарынан құрылады.

Марапаттау: олимпиада I, II, III деңгей жеңімпаздары дипломымен және лауреат дайындаған педагог марапатталады.

Ұйымдастыру жарнасы:

Астана қаласы әкімдігінің 2023 жылғы 6 желтоқсандағы № 107-2630 қаулысына сәйкес олимпиада қатысу жарнасы - 5 000 теңге

Олимпиада сұрақтары бойынша:

Этносольфеджидан Файзулина Ж.А, 87015168752 janat_faizulina@mail.ru
Қазақ музыка әдебиетінен Ибрагим Д.Т, 87021236481 a.dana.t@list.ru сұрап біле аласыздар.

Қосымша 1

**ЭТНОСОЛЬФЕДЖИО ЖӘНЕ ҚАЗАҚ МУЗЫКА ӘДЕБИЕТІ ПӘНДЕРІ
БОЙЫНША АЙМАҚТЫҚ ОЛИМПИАДАҒА
ӨТІНІМ**

Оқушының толық аты – жөні	
Туған жылы, күні, айы	
Номинация	
Сыныбы, мамандығы	
Оқу орны, мекен-жайы	
Педагогтің толық аты-жөні	
Байланыс тел, эл.пошта	

Мектеп директоры қолы, мөрі